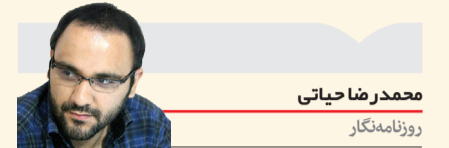

۴ سامانه سفارشات ارزی که دانشجویان باید بشناسند

با پایان التهابات ارزی و مشخص شدن وضعیت ارز دانشجویی چند سامانه ارزی برای ثبت درخواست به دانشجویان معرفی شده است، این سامانه‌ها چه تفاوت‌هایی با هم دارند

محمدرضا حیاتی
روزنامه‌نگار

وزارت علوم مسئولیتی برای تهیه ارز دانشجویی ندارد. (معذورت وزارت بهداشت در ارائه هرگونه خدمات ارزی به دانشجویان)؛ این عبارتی بودند که در نوسانات ارزی، نگرانی‌های زیادی را برای دانشجویان شاغل به تحصیل در خارج و خانواده‌های آنها ایجاد کرده بود. این مساله تا جایی پیش رفت که تجمعات مختلفی در مقابل مجلس و وزارت علوم برای ناتوانی دولت در حل نیازهای ارزی این دانشجویان شکل گرفت و حتی این اعتراضات با بیانیه‌های اعتراضی تشکل‌های دانشجویی همراه بود. در این میان چند اتفاق در بازه شهریور تا آبان‌ماه رخ داد. بانک مرکزی در اطلاعیه شهریورماه اعلام کرد: «پرداخت ارز دانشجویی بابت نیمسال اول تحصیلی سال ۲۰۱۸ و تا تاریخ ۳۱ شهریور ۱۳۹۷ قابل پرداخت بوده و پس از تاریخ مذکور ارز دانشجویی به نرخ بازار و از طریق دو بانک پرداخت خواهد شد.» بعد از این اطلاعیه در مهرماه ساوکار جدید بانک مرکزی برای پرداخت (ارز آزاد) به دانشجویان متقاضی اعلام شد و همزمان وزارت علوم نیز انتقال دانشجویان غیرپزشکی مشغول به تحصیل در دانشگاه‌های خارجی به داخل را جزء راهکارهای این وزارتخانه برای حل مشکلات این دانشجویان عنوان کرد. به هر حال این مسائل گذشت تا اینکه طی روزهای اخیر دو سامانه (سجاد) و (موحد) برای ثبت درخواست ارزی دانشجویان متقاضی اعلام شد، همین مساله پنهان‌های شد که چهار سامانه ارزی بانک مرکزی مورد بررسی قرار گیرد.

سامانه سنا نظارت بالای سر

سامانه نظارت ارز (سنا)، همان‌گونه که از نام آن مشخص است، درگاهی است که صرافی‌ها باید معاملات روزانه ارزی‌شان را در آن ثبت کنند. طبق مقررات وضع شده توسط بانک مرکزی همه صرافی‌های مجاز باید نرخ خرید و فروش ارزهای خود را در ساعات مشخص شده و به‌طور آنلاین در این سامانه ثبت کنند و این پایگاه میانگین (وزنی) نرخ خرید و فروش را محاسبه می‌کند و نمایش می‌دهد. (سنا) تمام نرخ‌های صرافی‌ها را جمع‌آوری کرده و پس از محاسبه میانگین «صورتی»، نرخ ارز را نمایش می‌دهد و بنابراین از صحت بالای برخوردار است و می‌توان جهت خرید و فروش ارز به آن استناد کرد. سامانه هم آن را به‌عنوان یک درخواست به بانک مرکزی اعلام می‌کند و بانک مرکزی بعد از بررسی درخواست‌ها و همچنین طی کردن فرآیند راستی‌آزمایی با سازمان ثبت احوال، از طریق کد رهگیری که سیستم به مشتری داده، به او گفته می‌شود که از کدام صرافی می‌تواند ارز خود را تحویل بگیرد. از طرف دیگر به صرافی هم اعلام می‌شود که ارائه ارز به این فرد بلامانع است. در این مرحله هم مشتری با در دست داشتن مدارک فیزیکی‌اش با مراجعه به همان صرافی می‌تواند مبلغ را یا به حساب صراف بریزد یا آنکه از طریق کارت‌های بانکی به حسابش منتقل کند. به‌طور ساده‌تر می‌توان گفت «نیما» و «سنا» دو سامانه بانک مرکزی هستند که هر دو کاربرد ارزی دارند، با این تفاوت که نیما (بازار ارز خارجی) را دربر می‌گیرد، اما سنا (فروش ارز در صرافی‌های مجاز) سراسر کشور را پوشش می‌دهد.

سامانه نیما رفیق روزهای بلا تکلیفی

این سامانه یکی از سامانه‌های تازه متولد شده بانک مرکزی است. هدف از رونمایی از این سامانه سامان بخشیدن به بازار ارز کشور در جریان نوسانات ارزی ابتدای سال ۹۷ بود. سامانه نیما از تاریخ اواخر بهمن‌ماه سال ۹۶ کار خود را به‌صورت آزمایشی آغاز کرد، اما رسماً از سوم اردیبهشت ۹۷ رونمایی و شروع به کار کرد. این سامانه در واقع مخفف عبارت «نظام یکپارچه معاملات ارزی» محسوب می‌شود و با هدف تسهیل تامین ارز و ایجاد فضای امن برای خریداران و فروشندگان ارز راه‌اندازی شده است. سامانه یادشده به این منظور طراحی شده تا متقاضیان خرید ارز بتوانند درخواست خود را در یک بستر یکپارچه در اختیار فروشندگان ارز قرار دهند و فروشنده‌ای که تمایل به ارائه خدمات دارد، بتواند در بستری سالم و رقابتی، پیشنهاد خرید ارز را پاسخ دهد. سامانه نیما در واقع درگاهی «آنلاین» برای خرید و فروش ارز است. عملکرد این سامانه به این صورت است که تجار می‌توانند با مراجعه به این سامانه، درخواست خود را برای تامین ارز ثبت سفارش‌های غیربانکی ثبت کنند. پس از ثبت سفارش و با نظارت بانک مرکزی وزارت صنعت، این درخواست به‌صورت خودکار و برخط به سامانه نیما انتقال پیدا می‌کند و در نتیجه درخواست خرید ارز توسط صرافی‌ها مشاهده می‌شود. به هر حال این سامانه در روزهایی که ارز دانشجویی در بلا تکلیفی قرار داشت و سامانه «سجاد» در آبان‌ماه رونمایی نشده بود، تنها امید دانشجویان برای اطلاع از قیمت ارز در نآر‌ام‌های بازار بود. در اصل «نیما» ذیل همان بازار ثانویه تعریف می‌شود.

سامانه موحد مختص دانشجویان پزشکی

سامانه تسهیلات ارزی و مشمولان برای دانشجویان علوم پزشکی «موحد» (<http://mohed.behdasht.gov.ir>) نام دارد. این سامانه که ثبت‌نام دریافت ارز دانشجویی برای دانشجویان ایرانی خارج از کشور که در رشته‌های علوم پزشکی تحصیل می‌کنند را از ابتدای هفته آغاز کرده، تسهیلات ارزی به دانشجویان علوم پزشکی را از این طریق ممکن کرده است؛ براساس گفته مسئولان وزارت بهداشت، این ارز براساس ماهانه هزار دلار به دانشجو یا وکیل وی در موعدهای ۶ ماه هر نیمسال تحصیلی پرداخت می‌شود که در مجموع سالانه ۱۲ هزار دلار است. البته این پرداخت در ازای اقامت دانشجو در دانشگاه خارج از کشور به فرد پرداخت می‌شود. دانشجویانی که در دانشگاه‌های خارج از کشور شهریه پرداخت می‌کنند نیز با توجه به مدارکی که به بانک مرکزی و وزارت بهداشت ارائه می‌دهند و میزان شهریه آنها برای هر ترم مشخص است، سالانه تا سقف ۱۵ هزار دلار ارز برای شهریه دریافت می‌کنند که البته دریافت آن منوط به ارائه مدارک پرداخت شهریه در دانشگاه است. اما ارز دانشجویی وزارت بهداشت به چه کسانی تعلق می‌گیرد؟ طبق قوانین موجود این ارز به سه دسته تعلق می‌گیرد: ۱- متقاضیان باید غیرپروسیه باشند و با هزینه شخصی برای تحصیل به خارج از کشور رفته باشند، ۲- در مقاطع تحصیلی بالاتر از کارشناسی باشند، ۳- در دانشگاه‌های مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قصد ادامه تحصیل داشته باشند.

سامانه سجاد خانه وزارت علوم‌ها

سامانه سجاد (سامانه جامع امور دانشجویان portal.saorg.ir) به تازگی برای ثبت‌نام تسهیلات ارزی دانشجویان وزارت علوم در نظر گرفته شده است. دانشجویان ایرانی که خارج از کشور مشغول به تحصیل بوده و به دنبال دریافت ارز هستند می‌توانند از این سامانه برای ثبت درخواست تسهیلات ارزی خود اقدام کنند. البته تا پیش از این سامانه «سنا» (سامانه مشارکت دانشجویی) عهده‌دار این ثبت درخواست بود که با توجه به بخشنامه مورخ هفتم آبان سال جاری اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی بانک مرکزی این سامانه جای خود را به «سجاد» داد. بنا بر اعلام سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، ثبت‌نام دانشجویان شاغل به تحصیل واجد شرایط دریافت ارز دانشجویی از شنبه ۱۹ آبان‌ماه ۱۳۹۷ از طریق سامانه سجاد به نشانی portal.saorg.ir آغاز شده است. ارز دانشجویی صرفاً در بازه زمانی ۰۷/۰۷/۱۳۹۷ تا ۲۹/۱۲/۱۳۹۷ پرداخت می‌شود و طبق بخشنامه بانک مرکزی، ارز دانشجویی به مقاطع دکتری و کارشناسی ارشد تعلق می‌گیرد و برای مقطع کارشناسی، فقط دانشجویانی که شروع به تحصیل آنها قبل از ۱۳۹۷/۰۲/۳۱ است می‌توانند درخواست کنند. براساس قوانین موجود، پس از ثبت درخواست ارز در سامانه و در صورت تایید درخواست یک کد رهگیری از طریق سامانه دریافت می‌کنید و شما به‌عنوان دانشجوی موردتایید وزارت برای بازه مشخصی از تحصیل‌تان می‌توانید ارز دولتی از بانک دریافت کنید.

۵ دانستنی‌های دانشجویی

۲ پاسخ برای ۲ سوال

۱- راهکار جایگزین برای ISI چیست، چراکه به هر حال ما معیاری برای رتبه‌بندی نیاز داریم؟
راهکار هست، ولی مشکل است. به‌عنوان مثال بنده در زمان ریاست خودم سعی کردم مجلات مختلفی را که در خود ایران وجود دارند متقاعد کنم که هر مجله برای یک موضوع خاص مطلب بنویسد و مجموعه اینها را به‌عنوان یک مجله وزین به وجود آوریم و جایگزین ISI کنیم، ولی به خاطر خودخواهی این مجلات انجام نگرفت، چراکه هرکس دوست داشت در همه موضوعات ورود کند و کار به نتیجه نرسید. مثلاً همین مجله ساینس‌ها هر هفته راجع به یک موضوع مطلب می‌نویسد؛ یک هفته راجع به برق، هفته بعد راجع به نفت و... که این باعث می‌شود هیچ متخصصی به آن مراجعه نکند.

۲- بهتر نیست مقاله‌نویسی را با به وجود آوردن تکنیک‌های صنعتی جایگزین کنیم؟
زمانی که من در کانادا درس می‌خواندم، روزی استادم به من گفت که فلانی از این همه مقالاتی که چاپ می‌شود، تنها یک‌دهم درصد آن به درد می‌خورد و الباقی تقریباً به هیچ دردی نمی‌خورد. دقت کنید در مورد کانادا صحبت می‌کنیم. در همان زمان یکی از مسئولان کشور فرانسه سخنرانی می‌کرد و گویا می‌کرد که من امسال بودجه تحقیقات فرانسه را افزایش نمی‌دهم، چراکه از میان ۱۵ میلیون طرح تحقیقاتی که سال قبل سرمایه‌گذاری کردیم، به تعداد انگشتان دست به عمل راه پیدا کرده‌اند؛ یعنی در دنیای علم حرف حساب کم است، پس باید مسئولان در نظر داشته باشند خودشان باید به دردی‌خورها را جدا کنند.

۹ عکس نوشت

آیدارخانه گروه طراحی صنعتی دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران | عکس: وحید سربابی

توییت دانشجویی

توییت دانشجویی

4,403 TWEETS
692 FOLLOWING
438 FOLLOWERS

#سه_ترم_مشروطی

دو سال پیش سر امتحان به یکی رسوندم، هر وقت بهم می‌رسه میگه اینا چی بود رسوندی، سه ترمه دارم مشروط میشم!!

Reply Retweet Favorite